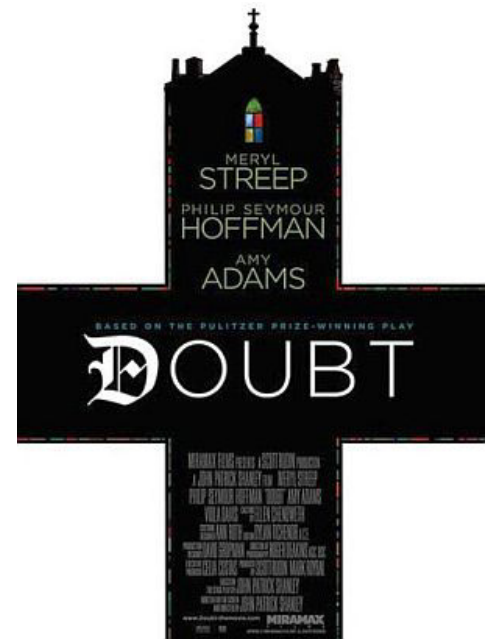

Doubt

Åbne spørgsmål om tro og tvivl Af Arne Kristoffersen

Man har de seneste år set flere eksempler på, at filminstruktører helt eller delvist bruger en kirkelig ramme eller kontekst til at bringe de store livstemaer i spil. Nogle gange har det været med scenarier eller handlingsforløb, som er lidet flatterende for kirkens renommé. "Doubt" trækker såmænd hverken noget fra eller lægger noget til, hvad angår kirkeligt renommé. Den udspiller bare det drama, der lurder overalt mellem mennesker, når idealisme, frimodighed og nytænkning støder sammen med magtbegær, moralsk regelrethed og fasttømret traditionstænkning.

Med denne film har John Patrick Shanley videreudviklet sit eget succesrige skuespil "Doubt" fra scenen til det store lærred - og med et meget flot resultat. Scenen er 1964 på en katolsk skole i New York City. Den populære præst Brendans (Philip Seymour Hoffman) moderne indstilling står i kontrast til forstanderinden, søster Aloysius (Meryl Streep), der gerne anvender straf og frygt. Da Aloysius erfarer, at Brendan har tilbragt megen tid sammen med den sorte elev Donald, så anklager hun ham

for pædofili. Den bliver begyndelsen på en nådesløs magtkamp, og spørgsmålet om, hvorvidt denne magtkamp har et uskyldigt offer, forbliver åbent.

Det er to forskellige livssyn, der støder sammen og bliver til magtkamp. Denne udspilles således, at præsten Brendan frimodigt og velargumenterende taler for fornyelse og en mere venlig tone overfor elever og omverden i øvrigt. Forstanderinden fastholder disciplin og moral med 'beton'-argumenter, og gør det i Meryl Streeps skikkelse troværdigt. Præsten er mindst ligeså troværdig i sin argumentation, som bl.a. udspilles i nogle suveræne prædikenfremstillinger. Forstanderindens magtmanifestationer fører ud i pædofili-anklage mod præsten, der havde øjne for, at den sorte elev Donald havde et stort behov for kærlighed og barmhjertighed.

Som filmens titel så klart antyder, er det tvivlen, der bliver filmens hovedtema. Det er præsten Father Brendan Flynn, der lancerer temaet tvivl i den prædiken, der åbner filmen. For ham er tvivl en væsentlig del af at være troende. Hos Søster Aloysius er der netop ingen tvivl.

John Patrick Shanley skrev "Doubt" som teaterstykke efter at have set politikere skændes på tv. Det slog ham, at der ikke var plads til tvivl i deres argumenter og holdninger, og at der i det hele taget ikke er plads til meget tvivl i vores offentlighed. Det ses nærmest som et svaghedstegn, hvis man åbent vedkender sig at være i tvivl.

Fungerer filmen så virkelig som et opråb om at tvivle noget mere? Til det spørgsmål kunne man jo passende svare, at det er man i tvivl om. Det er nogle gode og åbne spørgsmål, John Patrick Shanley stiller med "Doubt", og flere af replikkerne og tankerne i filmen er sjældent formfuldendte og velformulerede. Den inspirerer til samtale, og den kan faktisk både styrke den troende i tvivlen og den tvivlende i troen.

Der er ingen grund til at undgå filmen af frygt for, at det er en grum pædofili-film. Dette tema er kun det ydre redskab, der driver filmens drama.

Filmfakta

USA 2008 - Instr. og manus: John Patrick Shanley - Medv.: Meryl Streep, Philip Seymour Hoffman, Amy Adams, Viola Davis, Josaeph Foster, Lloyd Clay Brown - 104 min. - Biografpremiere d. 20/2 2009 - Udlejning / pressebillede © Disney

Links

<http://cinemazone.dk/review.asp?id=6955&area=1>

<http://www.eyeforfilm.co.uk/review/doubt-film-review-by-jennie-kermode>

<http://www.nytimes.com/2008/12/12/movies/12doub.html>